

Loimaan Pesäpallohistoriaa

Kustaa Häyryn taitelema Loimaan Palloilijoiden logo.

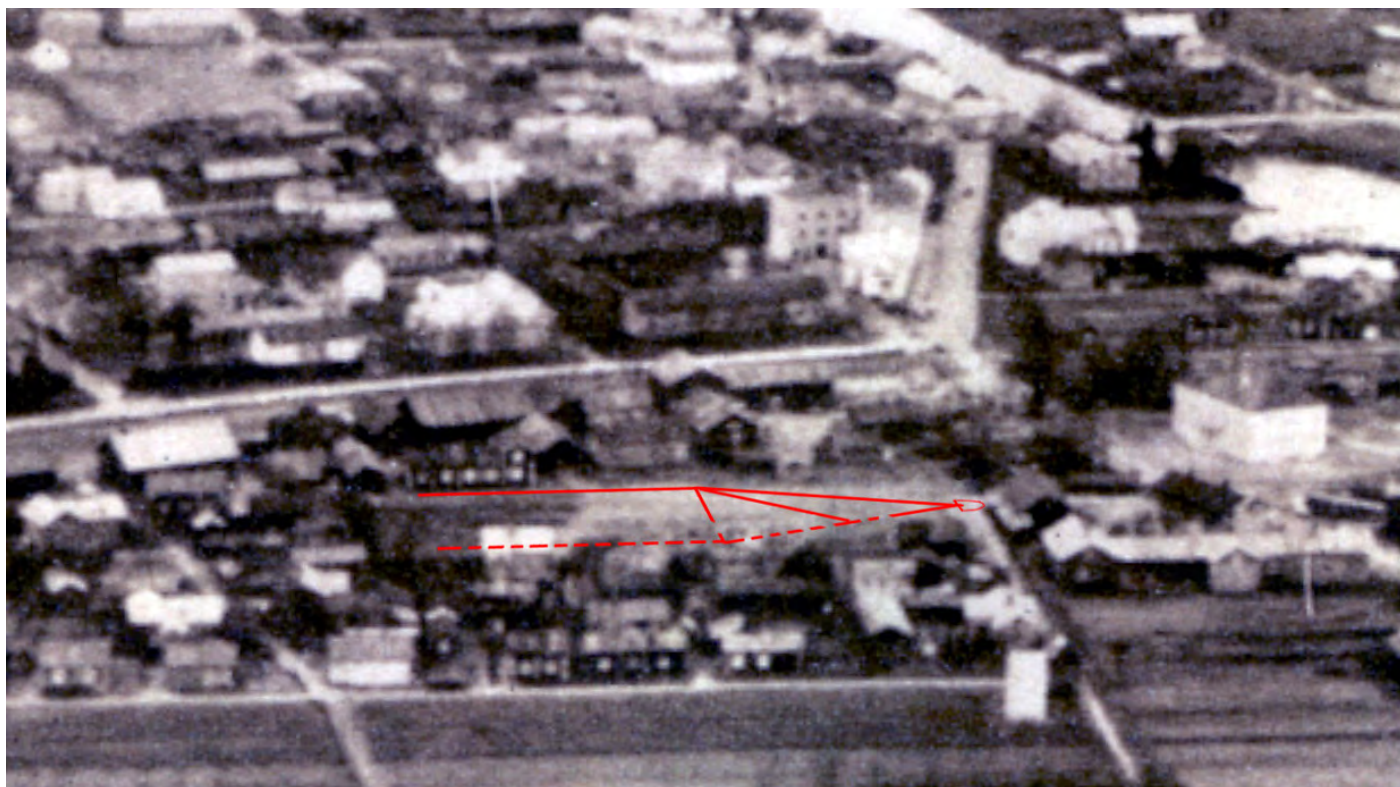
koonnut
Matti Rasilainen

Vanha tori

Apteekkari G.W.Norrman, kauppias Winberg, maanviljelijä Talonen ja maanviljelijä ja kauppias Israel Mikkola olivat ne neljä miestä, jotka lähtivät byrokratiaa pelkäämättä ajamaan torin perustamista asemanseudulle. He onnistuivat hankkeessaan ja vuonna 1892 tori perustettiin. Loimaan kunta ei kuitenkaan halunnut osallistua kustannuksiin. Torin maa-alue yhdistettiin kahden kylän alueista. Peltosten puolelta Mikkolan kantatilasta ja Vesikosken puolelta Hannun kantatilasta. Peltosten osuus oli noin kaksi kolmasosaa. 1800-luvun loppupuoli oli Loimaalla suurta kehityksen aikaa. Loimaa sai rautatien vuonna 1876. Samoin perustettiin höyrysaha, tiilitehdas, Winbergin kauppa, vaivaisten talo Kartanonmäkeen, palokunta, Vesikosken kansakoulu, nuorisoseura ja monia muita. Torin perustamisen aikoihin asemanseudulla oli asukkaita 1350 henkeä. Taaja asutus oli yksi edellytys torin perustamiselle.

Siihen aikaan toripäivä oli perjantaisin. Torin käytöstä oli tarkat määräykset. Ne määräisivät, mitä sai myydä ja miten myytäviä tuotteita piti säilyttää. Myyntipöydältä vaadittiin tietty määräkorkeus ja sen päällä piti olla katos. Tori toi mukanaan kuuluisat savipäivämarkkinat, jotka jatkuivat myöhemmin uudella torilla. Niistä käytettiin myös nimitystä köyripäivät, kekripäivät, kissanviikko, pestuupäivät, riiviikko ja römppäviikko. Jo 1900-luvun alusta toria käytettiin urheilutarkoituksiin, etupäässä yleisurheiluun. Nuorisoseuran yhteydessä toimi urheiluseura Aias, joka oli perustettu 1906. Nimi viittaa kreikkalaiseen mytologiaan ja Aiaksen ja Odysseuksen kamppailuun Troijassa. Seuran johtohahmoja oli Axel W. Norrman. Torin kuuluisin kilpailu oli useita osia käsittävä moniottelukilpailu Loimaan sarvesta. Torille rakennettiin jossain vaiheessa 200 metrin juoksuväylä. Väylä oli verrattain kapea, siinä vain kaksi kamppailijaa mahtui juoksemaan rinnakkain.

Vanhaa toria voidaan hyvällä syyllä nimittää Loimaan pesäpallon kehdoksi. Sieltä kaikki alkoi jo ennen vuotta 1922 eli pesäpallon syntyä. Silloin pelattiin pitkäpalloa ja neljää maalia, kuulemma niin tiiviisti, että uuden pallonpelin, pesäpallon, oli aluksi vaikea voittaa vanhojen pelien suosiota. Vaikka tässä jutussa aiheena onkin pesäpallo, on uskottava vanhojen veteraanien (Olavi Lähteenmäki, Olavi Häyry ja Kalle Raunio) todistusta, että vanhalla torilla pallonlyöntiäkin tärkeämmällä sijalla oli yleisurheilu.

Vanhan torin pesäpallokenttä (mallia 1922) sijoitettuna vanhaan ilmapäokuvaan, joka on julkaistu kirjassa Suomen Maatilat, osa III, Turun ja Porin lääni, Ahvenanmaa (1932).

Yleisurheilukilpailut vanhalla torilla. Paljon on yleisöä. Korkeushyppykilpailu menossa vasemmalla.

Vanha tori oli mitoiltaan ahdas pesäpallokentäksi. Ilmari Honkanen muistelee vanhaa toria: *"Täyttää 100 metrin juoksurataa ei torille mahtunut ja yleensä juostiinkin 60 metrin kilpailuja."* *"Kenttä oli 20-luvulla epätasainen, osittain hiekka- ja savipäälysteinen ja takakentän osalta heikkoa nurmea osin heinääkin kasvava. Kova lyöjä pystyi toimittamaan pallon takarajana (takalaitontahan ei ollut) olevan Hankkijan varaston seinään jopa sen ylikin. 3-pesä oli pakko sijoittaa kenttää sieltä sivulta rajoittavan Lylyn sahan purupaanan ja kentän välissä olevan ojan päälle. Lienee ollut maan ainoa laudoista ja pattingeista kyhätty 3-pesä. Ei niinkään harvinaiset yliheitot kotipesään lukkarille, kulkeutuivat läheisen valtatieen yli sahan lautatarhaan, joskus jopa jokeen saakka. Oli onni, jos lukkari sattui yliheiton hetkellä olemaan kotipesästä muutaman metrin päässä sijaitsevan osuuskaupan varastonrakennuksen seinustalla. Toripäivien edellä ja niiden jälkeen pallonlyöjät saivat raivata myyntipöytiä ja kaikenlaista törkyä päästäkseen mieliurheiluaan harjoittamaan."*

LP:n 15-vuotishistoriikissa kertoo Valfrid Häyry: *"Vanha tori pesäpallokenttänä oli liian pieni. Silloinhan ei ollut takarajaa säännöissä ollenkaan. Varsinkin silloin kun joko Tanhuanpään Yrjö tai Raunion Eino olivat lyömässä, kävi usein niin, että koppari sai hakea pallon Hankkijan makasiinin takaa. Sinä aikana, kun palloa etsittiin, kenttä luonnollisesti tyhjeni juoksijoista."*

Vuoden 1922 pesäpallokentän leveys oli 40 m. Vanha tori oli niin kapea, että kolmospesä oli rakennettava lankuista ja parruista ojan päälle. Tuomarina Kosti Tanner ja kolmospesävahtina Kustaa Häyry. Taustalla näkyy SOK:n varasto, jonka edessä sijaitsi kotipesä.

Vanhan torin erikoisuuksista kertoo Kalle Raunio: ” Vanhalla torilla hankaluuksia tuotti myös se, että keskelle toria pystytettiin tolppa sähkölamppuineen maalaistarvikkeiden myyjiä varten. Varsinkin toispaikkaiset pesäpalloilijat olivat ihmeissään, kun Loimaan palloilijat yrittivät ja osasivatkin pallolla tolppaan: Pallo lensi milloin itään, milloin länteen - ja juoksuja tuli!”

Rovasti Veikko Lehtinen muistelee vanhan torin aikoja. ”Silloin elettiin vaatimattomasti. Esimerkiksi rikkoutuneet pesäpallot päällystettiin uudelleen suutari Leinosen verstaassa. Kustaa Häyry sorvasi mailoja Vesikosken koulussa. Minä olin monta kertaa polkemassa sorvia.” ”Vanha tori oli kaiken keskipiste. Siellä vilisi porukkaa, ei vähiten pikkupoikia. Sillä on tarunhohtoinen sija minun nuoruudenmuistoissani.”

Vanhan torin vierellähän asui kolme veljessarjaa Häyryt, Rauniot ja Perhot, joiden joukosta joukkueen runko pitkään muodostui. Uuno Tuomi muisteli 15-vuotishistoriikissa vanhan torin pelaajia: ”Jos jotakin yksityiskohtaista minun pitäisi muistaa, niin ensimmäisenä tulee mieleeni **Hannes Perhon** innoittava hahmo. Hän osasi paljon pesäpallosta puheen ollen. Muistan aina peliin valmiin tarkan ykkösvahdin **Antti Häyryn**. Loistosieppari oli **Eino Raunio**. Polttajana niitti laakereita ensin **Uuno Järvinen** ja hänen jätettyään pelaamisen **Kustaa Häyry**, jonka viimeksi mainitun ansiot Loimaan pesäpallolulle ovat suuret. Olivat mukana **Aarne Ikola** ja **Yrjö Tanhuanpää**, jonka mailasta lähteneille palloille ei mielellään paljasta kämmentä tarjonnut. Oli mukana **Voitto Kunnas**, joka ei mitenkään tahtonut päästä irti pesäpalloilun lumosta, vaan taisi aktiivisena pelaajana olla mukana lähes parikymmentä vuotta. Voitto osasi heittää ja siksi häntä yleensä käytettiin peräkentällä, niin, ihan siellä torin päässä olevan tavaramakasiinin seinän vierellä hänen paikkansa oli. En unohda tässä yhteydessä mainita myöskään **Raunion Topin**, voimapesän, tehokasta lyöntitaitoa. Ja olinhan siellä minäkin. Hoitelin kakkospesävahdin paikkaa, myöhemmin sain siirron varavahdiksi. Ja muita. Niin tavallisesti **Tanner** oli tuomarina ja rehtori **Virtanen** kirjurina. Ja vastapelurina milloin Salo, Sauvo, Uusikaupunki, Forssa tai Jokioinen, Naantali jne. Kaikkia en enää muista luetella. Mutta vaarallisin ja vaikein vastustaja oli Salo.”

Kalle Raunio kertoo Kosti Tannerista: ”Innostuneimpia Loimaan pesäpallon ystäviä noina aikoina oli ehdottomasti kauppias Kosti Tanner. Useimmiten hän oli mukana pelimatkoilla eri puolilla maakuntaa. Ja joskus kävi niin, ettei hän mukaan päässyt, oli hänelle kuitenkin heti joukkueen palattua lopputuloksesta ilmoitettava, vaikkapa sen olisi pitänyt tapahtua kello 3 yöllä.

Vanha tori toimi myös suojeluskuntaparaatien näyttämönä. Tässä on menossa suojelukuntalipun vihkiäisjuhla elokuussa 1918. Kalle Raunion mukaan se toimi myös Venäjän armeijan jumalanpalveluspaikkana, kun sotamiehiä lähetettiin rintamalle ensimmäisen maailmansodan aikana.

Rovasti Veikko Lehtinen muistelee Kosti Tanneria: *"Kyllä hän äkkiä tukki pelurien suut, jos jotain mutinaa yritettiin pitää."*

Veikko Lehtinen kertoo myös Väinö V. Virtasesta, yhteuskoulun rehtorista: *"Väinö Virtanen ehti aina kirjuriksi pesäpallo-otteluihin. Hän oli myös etunenässä, kun talvella tehtiin yhteiskoulun hiihtolatua. Hän veti partiota ja loi suojeluskunnalle erinomaisen soittokunnan. Hän oli toimen mies ja innostaja."*

Loimaan Lehden sivuilla ensimmäinen maininta pesäpallosta on vuodelta 1923. Loimaan suojeluskuntalaiset ottelivat Auran suojeluskuntaa vastaan 22.7. sunnuntaina. Tappio oli ankara: 0-12. Seuraavina vuosina alkoi jo menestystäkin tulla.

Keskustaan valmistui uusi kauppatori, joka otettiin käyttöön 4. päivä syyskuuta 1925. Kauppatorin viereen alettiin rakentaa uutta urheilukenttää 20-luvun lopulla. Kentän vihkiäiskilpailut pidettiin 1.6.1930 pitkällisen rakennusvaiheen jälkeen, kun kauppalakin tuli mukaan rahoitukseen. Tämäkin kenttä oli ahdas. 220 metrin pituinen juoksurata oli sijoitettu vinottain suorakaiteen muotoiselle kentälle. Samoin pesäpallokenttä piti piirtää kentälle vinottain.

Loimaan Lehti 26.7.1923

Pallourheilu.

Viime sunnuntaina suoritettiin Loimaan torilla Auran ja Loimaan suojeluskuntain välinen pesäpallo-ottelu. Auran pojat osoittautuivat hyvin taitaviksi pelaajiksi ja veivät voiton Loimaan pojilta. — Loimaalaisilla ei ole nyt muuta sanomista kuin — täytyy vain ponnistaa ja harjoitella niin, että seuraavalla kerralla piisfataan.

Lyöntiharjoittelua vanhalta torilla. Yrjö Tanhuanpää lyö ja Erkki Mäkinen syöttää.

Vanha tori on saanut muistolaatan, joka kiinnitetty vanhan torin laidalle kiveen.

Kuva otettu kotipesään päin ja taustalla näkyy entinen Llyn sahan päärakennus, nykyinen Taidetalo.

Viime sunnuntaina pelattiin Loimaan torilla pesäpallo-ottelu Muran ja Loimaan suojeluskuntain välillä. Kilpailua seuraamaan oli kerääntynyt melko runsaasti yleisöä ja peli muodostui sekä vilkkaaksi että jännittäväksi. Stewimmiksi pelaajiksi osottautuivat lopulta kuitenkin loimaalaiset, jotka ottelun päätyessä olivat saaneet 14 juoksua 10 vastaan.

Pesäpallo-ottelu Kosken ja Loimaan s.k. joukkueiden välillä.

Loimaan joukkue selviytyi voittajaksi 13 juoksulla koskelaiisten saadessa 7 juoksua.

Viime sunnuntaina pelattiin ystäväystietelu pesäpalloilussa Kosken ja Loimaan s.k. joukkueiden välillä Loimaan torilla. Ottelua odotettiin mielenkiinnolla niin täkäläisten pelaajien kuin yleisönkin taholta, sillä tiedettiin, että koskelaiisten edellämäinnittua peliä jo useamman vuoden harjoitelleen, samoin tiedettiin heidän monasti kunnialla selviytyneen useasta pelijoukkueesta. Loimaalaisista tiedettiin sitävastoin olevan eilisen päivän lapsi harjoitteluun nähden, joskin siinä muutama oli muutamia, jotka olivat

sitä muualla pelanneet. Näin ollen pidettiin jotakuinkin varmoina, että Loimaan joukkue tulisi saamaan hyvän opetuksen koskelaisilta.

Koskelaiisten saadessa pelitilannan, valitsivat he ensiksi ulkokuoron, loimaalaisten jäädessä sisälle. Mitä yleensä koskelaiisten peliin tulee, niin on tunnistettava heidän omaan hyvän pelitaidon, sillä pallon käsittely sisällä ja ulkona oli harvittua, joskin siinä useasti tällakertaa epäonnistuttiin, mistä lieneekin syhy eilistävissä heidän tuntuvaan häviönsä. Loimaan joukkueen haastoi myös ilolla hävittä tuntuvasti edistyneen, olihan nyt etenkin ulkopeli jotakuinkin ehjää. Harjoittelun waraa kuitenkin suuremman määrin vielä jää, mutta kun ottaa huomioon vähäisen harjoittelun, niin on täysi tunnus heillekin annettava. Suuremmassa määrin olisi toivomisen waraa sisäpelin nähden, olisihan nimittäin totuteltava hyönteiden minkälaisista laillista hyönteistä lahansa, samoin olisi saatava palloa menemään mihin pelikentän puolelle haluaa, jolloin siitä olisi vastaava hyöty juoksijoille.

Vuosi tuli olemaan Loimaan pesäpallon ensimmäinen, jolloin joukkue todella pääsi voittojen makuun. Siihen ehkä vaikutti edelliseen vuoteen verrattuna mm. se, että Toivo Raunio, Antti Häyry ja Hannes Perho kotiutuivat armeijasta. Valitettavasti vain harvoista otteluista on mahdollista saada tietoa. Loimaan Lehti uutisoi 27.7. pelatusta Loimaan ja Auran sk-joukkueiden välisestä ottelusta seuraavan torstain numerossa (lehti ilmestyi kerran viikossa). Loimaalaiset onnistuivat kaatamaan auralaiset 14-10. Osat olivat nyt vaihtuneet ja edellisvuoden selkäsaunalle saatu hyvitys.

Seuraavan kerran Loimaan Lehti uutisoi pesäpallosta, kun Kosken sk:n joukkue vieraili vanhalla torilla 3.8. Kotijoukkue onnistui tässäkin ottelussa ja voitti selvästi 13-7, vaikka Loimaan Lehden mukaan koskelaiisten tiedettiin harjoitelleen jo useamman vuoden ajan ja selviytyneen monesta joukkueesta voittajana. Selostuksessa todetaan myös, että ottelun päätyttyä "Tavanmukaisten hei-huutojen jälkeen menivät molempien joukkueiden pelaajat ja osa yleisöstäkin läheiseen rantaan uimaan." Loimijoen ranta oli tosiaan lähellä, Lylyn sahan päärakennuksen takana. Sinne kerrottiin joskus pallonkin joutuneen, kun lukkari ei onnistunut lujaa heittoa vangitsemaan. Siis Vimpelin malliin.

Suojeluskuntapiirien väliset mestaruuskilpailut

Turun sk-piiri oli osallistunut mestaruuskilpailuihin alusta alkaen siis jo pitkäpalkkaudella. Joukkue koostui tällä kertaa Salon, Loimaan, Kosken ja Naantalin pelaajista. Valitettavasti joukkueen kokoonpanoa ei ole tämän tarkemmin tiedossa. Pohjois-Häme valikoitui ensimmäisen kierroksen vastustajaksi. Ottelu pelattiin Tampereella 23.8. ja tappio tuli murskaluvuin 28-10. Siinä ei sinänsä ole suuresti hävettävää, koska Pohjois-Häme voitti vuoden sk-piirien mestaruuden. Voittajajoukkueen lukkarina pelasi aiemmin Helsingin Pallonlyöjissä Suomen mestaruuksia voittanut Urho Veneskoski.

Turun suojeluskuntapiirin mestaruuskilpailut

Turun Sanomat kirjoittaa syyskuun 1. päivän numerossaan pienessä uutisessa, että sk-piirin mestaruuskilpailun välieriä pelataan Naantalissa 3.9. Mukana ovat Loimaan, Naantalin ja Paattisten joukkueet. Tämän turnauksen tuloksia en ole löytänyt mistään. Koska Loimaa pelasi loppuottelussa,

Erotuomarin annettua merkin pelin lopettamisesta todettiin Loimaan joukkueen voittaneen pelin 13 juoksulla koskelaiisten saadessa 7. Tavanmukaisten hei-huutojen jälkeen menivät molempien joukkueiden pelaajat ja osa yleisöäkin läheiseen rantaan uimaan. Yleisöä oli saapunut ottelua seuraamaan kohtalaitsesti ja osoitti se useasti mieltään innoitettain huudahduksin sekä kätten taputuksin etenkin Loimaan joukkueelle.

Viime sunnuntainen saavutus welwoittaa seutunne palloilijoita yhä harjittumaan ja järjiperäisempään pelitottumiseen, sillä saatamme pelin taktillisesti kulkemaan voimme odottaa joukkueelta yhä uusia saavutuksia.

Turun Sanomat 1.9.

Turun suojeluskuntapiirin pesäpallo mestaruus.

Wälieraottelu Naantalissa ensi kesiwiikkona.

Suojeluskuntapiirimme pesäpallo-mestaruuskilpailujen wälieraottelu Loimaan, Naantalin ja Paattisten suojeluskuntien kesken pelataan ensi kesiwiikkona t.e. 3 p. klo 5 ip. Naantalin urheilukentällä. Kilpailusta muodostuneen warmaan katsojien arwainen

Sk-piirin mestarit vuonna 1924. Takana seisomassa vasemmalta: Aarne Ikola, Eino Raunio, Uuno Järvinen. Edessä vasemmalta: Voitto Kunnas, Antti Häyry, Kustaa Häyry, Toivo Raunio, Uuno Tuomi ja Hannes Perho.

Varsinais-Suomen Vartio no 15-16 15.10.

Piirin pesäpallomestaruuskilpailut.

Loimaan sk. perinyt piirin mestaruuden.

Piirin pesäpallomestaruuskilpailujen loppuottelu suoritettiin 28. 9. 24 Kupittaan kentällä Turussa. Vastakkain olivat Loimaan ja Salo—Uskelan suojeluskuntain joukkueet. Peli päättyi Loimaan sk:n voittoon 11 juoksulla 7 vastaan, joten loimaalaiset saivat vuodeksi eteenpäin haltuunsa »Pesäpallosarven», jonka salolaiset ovat kahtena edellisenä vuonna voittaneet ja joka nyt olisi joutunut heidän omakseen.

Loimaalaiset, jotka kuluneena kesänä erinomaisella innolla ovat harjoitelleet pesäpalloa ansaitsevat täydesti voittonsa. Salossa sen sijaan harrastus peliin on jonkun verran laskenut, ja oli tämä tappio heille hyvänä opetuksena siitä, ettei pidä voiton toiveitaan jättää liian pienen harjoituksen varaan. Heidän tappioonsa vaikutti myös se, että joukkueesta oli yksi heidän parhaimpia pelaajiaan poissa.

U./o.

on selvää, että se voitti tämän välierätturnauksen. Toisen turnauksen joukkueista ei ole tietoa. Loppuotte-luun selviytyi Salo-Uskela Loimaan vastuustajaksi. Sunnuntaina 28.9. loppuottelijat kohtasivat Turun Kupittaalla. Salo oli kahtena edellisenä vuonna vienyt "sarvipokaalin" kaappiinsa. Kolmas kerta olisi tiennyt pokaalin siirtyvän pysyvästi salolaisten haltuun. Loimaa oli kuitenkin toista mieltä ja voitti finaalin juoksuin 13-7.

LOIMAAN LEHTI

KUNNALLISIA SANOMIA

Loimalta, Alastarolta, Metsämaalta ja Mellilästä sekä muista lähikunnista.

N:o 32. 10:s vuosikerta

Torstaina Elokuun 7 p:nä

1924.

1923				kenttä	tuomari	juoksulistat
miehet Sk-ottelu						
su	22.7.	Loimaan sk	- Auran sk	0 - 12	Loimaa	
1924						
miehet Sk-piirin mestaruus						
su	28.9	Loimaan sk	- Salo-Uskelan sk	11 - 7	Turku, Kupittaa	
				välieräotteluja pelattiin 3.9. ke Naantalissa. Mukana olivat Loimaan, Naantalin ja Paattisten sk		
muita sk-otteluita						
su	27.7.	Lsk	- Auran sk	14 - 10	Loimaa	
su	3.8.	Lsk	- Kosken sk	13 - 7	Loimaa	
Sk-piirien väliset mestaruusottelut						
la	23.8.	P-Hämeen sk-piiri	Turun sk-piiri	28 - 10	Tampere	
				Salon, Loimaan, Kosken ja Naantalin pelaajista koottu joukkue		

Kokoonpanot

28.9. Sk-piirin mest

- Aarne Ikola
- Eino Raunio
- Uuno Järvinen
- Voitto Kunnas
- Antti Häyry
- Kustaa Häyry
- Toivo Raunio
- Uuno Tuomi
- Hannes Perho

Olisiko allaolevan kuvan ottelu kauden avausottelu. Salo-Uskelan sk on saapunut vierailulle. Tällä kertaa Loimaa oli parempi juoksuin 8-6. Kyseessä oli ystävyysottelu. Sk-piirin mestaruudesta pelattiin vasta heinä-elokuun vaihteessa. Seuraava pelimatka suuntautui Toijalaan sunnuntaina 7.6. Siellä vieraili samana päivänä Riihimäen Pallonlyöjien joukkue, joka voitti Toijalan Vauhdin 9-5. Loimaalaiset sen sijaan kärsivät isännille tappion 14-8. Toijalan Sanomien puffissa ottelua edeltävänä päivänä arvuuteltiin, mitä entinen Toijalan ykkösjoukkueen mies Uuno Järvinen on Loimaalla parin vuoden kuluessa saanut aikaan.

Viimesunnuntaiset pesäpallo-ottelut.

Viime sunnuntaina pelattiin Loimaan torilla Salo ja Loimaan suojeluskuntain joukkueitten välillä pesäpallo-ottelut. Kuten tunnettua, ovat mainitut joukkueet piirin parhaat, ja siinä oli jännittävää nähdä kumpi näistä suorittuu mestariksi. Kilpailu päättyi Loimaalaisten eduksi, jotka saivat 8 juoksuja salolaisien 6 vastaan. Yleisö seurasi pelin kulkua innostuneena ja mielenkiinnolla.

Salo-Uskelan sk vierailulla Loimaan vanhalla torilla 31.5. Raunion Eino lyömässä. Yrjö Tanhuanpää nojailee mailaansa kopin seinustalla.

Toijalan Sanomat 6.6.

Loimaan sk:n joukkue halusi myös peliä meikäläisten kanssa ja järjestettiin se samaksi päiväksi. Loimaalaiset ovat kuulemma kovasti edistyneet. He ovat rökittäneet m.m. Salo-Uskelan joukkueen 8-6. Hauskaa varmaan todeta mitä entinen Toijalan I joukkueen mies Uuno Järvinen on näiden parin vuoden kuluessa saanut aikaan. Huomenna tapaamme siis urheilukentällä. Ottelut alkavat klo 2 ja klo 5 ip.

Toijalan Sanomat 13.6.

Loimaalaiset ovat huomattavasti kehittyneet sitte viime kesän. Pelitarkkuus toisinaan sentään petti pahasti. Esim. ykkösen mies saa pallon ajolähdössä ja heittää sen toiselle, vaikka kolmannelta on mies juoksemassa kotiin. Se on suuri virhe! Kolmannen pesän varmistaja on loimaalaisilla hyvä. Se mies heittää komeasti ja tarkasti. Meikäläiset, väsähtäneinä edellisestä pelistä, eivät yrittäneet parastaan, jonka osoittaa pelin tuloskin 14-8. Yleisöä oli tyydyttävästi seuraamassa peliä.

Loimaan joukkue vierailulla Toijalassa 7.6. Kuvaan jostain syystä kirjoitettu päivämäärä 10/5, joka ei pidä paikkaansa.

Loimaan sk:n joukkue. Vasemmalta Vilho Häyry, Toivo Raunio, Eino Raunio, Yrjö Tanhuanpää, Voitto Kunnas, Hannes Perho, Kalle Raunio, Antti Häyry ja Uuno Järvinen. Kustaa Häyry oli suorittamassa asepalvelustaan.

Turun sk-piirin mestaruuskilpailut

Vanhalla torilla järjestettiin 26.7. suojeluskuntain väliset urheilukilpailut. Kisojen jälkeen pelattiin sk-piirin mestaruussarjaan kuuluva pesäpallo-ottelu, jossa Auran sk:n joukkue kohtasi kotijoukkueen. Ottelu lopetettiin jo 3 vuoroparin jälkeen, kun Loimaa johti jo 10-0.

Välierien ensimmäinen ottelu Uudenkaupungin ja Raision kesken pelattiin 2.8. ensin mainitun kotikentällä. Voitajaksi selvityi Raisio juoksuin 5-14. Jostain tuntemattomasta syystä oli Loimaa ja Salo-Uskela sijoitettu vastakkain jo välierissä. Ottelu pelattiin Turussa Kupittaan kentällä perjantaina 7.8. Loimaa voitti selvästi 8-2. Finaali Loimaa-Raisio pelattiin suojeluskuntapiirin mestaruuskilpailujen yhteydessä Naantalissa. Loimaa voitti selkein luvuin 6-1 ja sai toisen kiinnityksen "sarvipokaaliin".

Sk-piirien mestaruuskilpailu

Mestaruuden vei edellisvuoden malliin Pohjois-Hämeen sk-piirin joukkue. Turun sk-piiri ei osallistunut kilpailuun.

Loimaan Lehti 30.7.

Näiden kilpailujen jälkeen pelattiin väli-erä Turun piirin pesäpallomestaruudesta. Vastustajain olivat Turun ja Loimaan sk:n joukkueet. Ottelu päättyi ilman jännitystä, kolmen pelivuoron jälkeen, loimaalaisten varmaan voittoon 10—0.

Uusi Aura 3.8.

Pesäpallokilpailut Uudessa-kaupungissa.

Raision joukko voitti 14 juoksulla 5 vastaan.

Sunnuntaina klo 12 päivällä pidettiin Uudessa-kaupungissa Raision ja Uudenkaupungin suojeluskuntain väliset pesäpallokilpailut ja voitti siinä Raision joukko 14 juoksulla 5 vastaan. Voittaneella suojeluskunnalla oli »koppien etto» paljon parempaa kuin uusikaupunkilaisilla ja ulkopuolinenkin peli parempaa. Suuri määrä yleisöä oli kerääntynyt seuraamaan kilpailuja ja oli se sen kukaan hyvin innostunut.

Pelin voittaja tulee kilpailemaan Naantalissa kuluvaan kuun 8 ja 9 p:nä pidettävissä suojeluskuntain mestaruuskilpailuissa.

Uusi Aura 9.8.

Suojeluskuntapiirin mestaruuskilpailut alkaneet Naantalissa.

3 kmn joukkuejuoksun voitti Tarvasjoki. 5-ottelusta suoritettu 2 lajia.

POIKAIN 3-OTTELUN VOITTI K. RAUNIO, PESÄPALLON SALO—USKELA.

pesäpallokilpailu.

Aluksi suoritettiin poikain pesäpallomestaruuden loppuottelu Salon—Uskelan ja Raision välillä. Peli päättyi edellisten voittoon 10 juoksulla 2 vastaan.

Jo viime perjantaina pelattiin Kupittaan yleisen pesäpallomestaruuden semifinaali Salon—Uskelan ja Loimaan sk:n välillä. Ottelu päättyi 8—2 juoksulla loimaalaisten hyväksi. Loppuottelu tapahtuu tänään Loimaan ja Raision välillä Naantalissa.

Loimaan Lehti 13.8.

Loimaan S.k. pesäpallojoukkue voittanut piirin mestaruuden.

Turun Suojeluskuntapiirin pesäpallomestaruuskilpailujen loppuottelu pelattiin viime sunnuntaina Naantalissa Raision ja Loimaan suojeluskuntain kesken. Tällöin voitti Loimaan joukkue raisiolaiset 6 juoksulla 1 vastaan, saaden toisen kerran haltuunsa mainittua kilpailua koskevan fierstopalffinon.

Uusi Aura 11.8.

Lopuksi suoritettiin vielä pesäpallomestaruuden loppuottelu Raision ja Loimaan sk:n kesken, jonka Loimaan joukkue parempana voitti 6 juoksulla Raision 1 vastaan.

Piirin mestarit Naantalissa. Seisomassa vasemmalta: Kalle Raunio, Antti Häyry, Vilho Häyry, Uuno Tuomi, Yrjö Tanhuanpää, Eino Raunio ja Toivo Raunio. Edessä Hannes Perho ja Uuno Järvinen.

Pesäpallolijoita Loimaan Vanhalla torilla 1925. Vasemmalta: Olavi Häyry, Raimo Soini, Veijo Vuorimies (ent. Bergman), Kalle Raunio, Aulis Marjalaakso (ent. Sune Ylander), Esko Perho, Vilho Häyry, Tauno Soini, Hannes Perho, Eino Raunio, Leo Ritamaa, (ent. Grigorjeff), Erkki Mäkinen, Toivo Raunio ja Uuno Järvinen. Etualan kolme nuorta: Arvo Raunio, Vilho Tanhuanpää ja Väinö Vallinkoski. (Kuvaa otettaessa Hannes Perho lausah-ti: "Pannaan Arvollekin kengät jalkaan" ja sijoitti Arvo Raunion paljaiden jalkojen eteen omat kenkensä.)

Yleisurheilua

Syyskuun 6. päivä sunnuntaina Loimaan Voima järjesti vanhalla torilla piirikunnalliset yleisurheilukilpailut. Kilpailu herätti huomiota paikkakunnalla, koska Hannes Kolehmainen oli 5000 metrin juoksun osanottajien joukossa. Hän ei enää ollut nuoruusvuosiensa kunnossa, mutta kierteli vielä eri kilpailuissa juoksemassa, ehkä sai myös jonkinlaisia rahapalkintoja. Vanhan torin juoksuradan kierros oli 200 metriä. Kilpailun 19. kierroksella eli noin 4000 metrin kohdalla Kosken Kauhun Y. Väinölä siirtyi johtoon. Hannes taisi jäädä jonkin verran Väinölästä, mutta otti viimeisen kilometrin aikana ja varsinkin viimeisellä kieroksella Väinölään etumatkan kiinni ja painui ohi. Eroa Väinölään syntyi loppujen lopuksi pari sekuntia. Hanneksen voittoaika oli 16.12. Tukholman 1912 kisojen kaksintaistelussa Ranskan Jean Bouinin kanssa Hanneksen voittoaika oli 14:36.6. Kilpailuissa juostiin myös etukäteisilmoituksesta poiketen Suomen oloissa harvinainen 100 jaardin juoksu, jonka voitti Loimaan Eino Raunio ajalla 10,6. Tulos alitti Leo Leinon nimissä olleen aiemman piirin ennätyksen kahdella kymmenyksellä. Turun Sanomat kirjoittaa: ”Raunion tulosta ei voida kuitenkaan hyväksyä uudeksi piirinennätykseksi, koska tulos otettiin waan kahdella kellolla”. Vuoden 1932 Urheilukalenterissa on Varsinais-Suomen piirin ennätysluettelossa kuitenkin Eino Raunion nimi 100 jaardin ennätyksen haltijana, tosin tuloksella 10,7.

Piirikunnalliset Urheilukilpailut

toimeenpanee

V. & U.-SEURA LOIMAAN VOIMA

vanhalla torilla syysk. 6 pnä alkaen klo 2 i.p. seuraavalla ohjelmalla:

Miehille: 100 m. } juoksut. Pojille alle 18 v. kolmiottelu
800 m. }
5000 m. }

Kuula, Keihäs, Korkeushyppy, 15 km. pyöräily.

5000 m. juostaan torilla, johon ottaa osaa m.m.

Hannes Kolehmainen.

Kilpailujen Päättäjäiset

pidetään ”Kauniston” makasiinissa alkaen klo 8 ilalla.

Liput: Kentälle 8:— ja lapsilta 5:—. Päättäjäisiin 10:—

5 000 m

1. Hannes Kolehmainen -TuUL 16.12
2. Yrjö Väinölä -Kosken Kahu 16.14,2
3. Ilmari Jokinen -Turun Riento 16.32
4. Aleksei Kurjatkin -Turun Riento 16.55
- Vilho Tähtinen Loimaan Voima DNS

Turun Sanomat 8.9.

Sen jälkeen seurasi jännittävällä odotetulla

5000 metrin juoksu

johon m.m. Hannes Kolehmainen otti osaa. Miehen valmistautuessa lähtöviivalle sai yleisö itä-wälleen tietää, että piirin werraston menijä, Tähtinen, oli sairauten takia estetty kilpailusta. Matkalle lähti 8 juoksijaa, joista kuitenkin 2 lopetti kesken. Toisella kierroksella ryhtyi Hannes johtoon ja siunasi matkaa

juostiin ilman jännittömyyttä. Mutta yhdeksännestä kierroksella työntyi Kosken Kauhun edustaja Y. Väinölä johtoon ja kiihstä muuttui jännittäväksi. Väinölä sai hyvän etumatkan, jolloin jo nähti siltä, niinkuin hän suoriutuisi voittajana. Mutta monta kilpailua toinen Hannes juoksi rauhallisesti wälimatkan kiinni ja ponnistautui viime kierroksen loppuosassa edelle sekä otti huimalla loppukirillä vielä aiwan maalin edessä yllättävän etumatkan. Kolmen parhaan tulos oli:

Hannes Kolehmainen johtaa 5000 metrin juoksua Loimaan vanhalla torilla. Hanneksen jäljessä juoksevilla on Turun Riennon paita yllään, Ilmari Jokinen? Juoksu on kuitenkin ilmeisesti alkuvaiheessa, kun porukka on vielä kasassa. Katsojia näyttää olleen runsaasti.

Tämän valokuvan vuosiluku voisi olla 1925. Kuvassa esiintyvät Eino ja Toivo Raunio lähtivät Joensuuhun vuonna 1926, jossa varsinkin Toivo asui pitkään. Vuoden 1925 valokuvissa Loimaan pesäpallolijat esiintyvät yleensä mustissa urheiluasuissa. Tämä kuvassa oleva suojeluskunnan urheiluasu esiintyy myös alemmassa vuoden 1925 kuvassa Väinö Koiviston yllä. Takana vasemmalta: Yrjö Tanhuanpää, Kustaa Häyry, Aarne Ikola, Antti Häyry, Vilho Häyry, Voitto Kunnas. Edessä vasemmalta Eino Raunio, Hannes Perho ja Toivo Raunio.

Urheilumiehiä vanhalla torilla vuonna 1925. Vasemmalta: Raimo Soini, Leo Ritamaa, Toivo Raunio, Väinö Koivisto, Olavi Kunnas, Eino Raunio, Yrjö Koivisto, Voitto Kunnas, Vilho Häyry ja Kosti Tanner.

1925					kenttä	tuomari	juoksulistat
miehet Sk-piirin mestaruus							
su	26.7.	Loimaan sk	- Auran sk	10 - 0	Loimaa	3 vrp	
Välierät							
su	2.8.	Uudenkaupungin sk	- Raisen sk	5 - 14	Uusik		
pe	7.8.	Loimaan sk	- Salo-Uskelan sk	8 - 2	Naantali		
Finaali							
su	9.8.	Loimaan sk	- Raisen sk	6 - 1	Naantali		
muita sk-otteluita							
su	31.5.	Loimaan sk	- Salo-Uskelan sk	8 - 6	Loimaa		
su	7.6.	Toijalan Vauhti	- Loimaan sk	14 - 8	Toijala		
Sk-piirien väliset mestaruusottelut							
Turun sk-piiri ei osallistunut							

Kokoonpanot

9.8. Sk-piirin mest

- Kalle Raunio
- Antti Häyry
- Vilho Häyry
- Uuno Tuomi
- Yrjö Tanhuanpää
- Eino Raunio
- Toivo Raunio
- Hannes Perho
- Uuno Järvinen
- Voitto Kunnas

Toukokuun 9. päivä Loimaan Suojeluskunnan pesäpallojoukue vieraili Turussa. Kupittaa kentällä pelattiin ottelu Turun Suomalaisen Reaalilyseon joukkuetta vastaan. Loimaalaiset selviytyivät helposti voittajiksi tästä kauden ensimmäisestä koitoksesta juoksuin 15-3.

Seuraavasta ottelusta ilmoitettiin samassa Loimaan Lehdessä Yhteiskoulun joukkuetta vastaan 13.5. helatorstaina. Lehti ei kuitenkaan kerro mitään tuloksesta, joten on epävarmaan pelattiinko tätä ottelua vai ei.

Heinäkuun 1. päivä Naantalin maakuntajuhlien yhteyteen oli järjestetty pesäpallo-ottelu Loimaan sk - Uudenkaupungin sk. Tasaisen ottelun voitti Loimaa luvuin 3-1. Loimaan Lehden selostuksen mukaan joukkueesta puuttui Eino Raunio. Eino oli veljensä Toivo Raunion kanssa muuttanut Joensuuhun ja pelasivat siellä paikallisen suojeluskunnan joukkueessa sekä myös sk-piirin joukkueessa.

Heinäkuun lopussa suojeluskunta sai vieraakseen Porin Rykmentin joukkueen. Loimaan vei niukan voiton 2-1.

Loimaan Lehti 12.5.

Loimaan Lehti 1.7.

Loimaan Lehti 29.7.

Loimaan Lehti 5.8.

Pesäpallokilpailut.

Kevätkauden ensimmäisen kilpailunsa suoritti Loimaan Suojeluskunnan Pesäpallojoukue viime sunnuntaina Turussa, pelaamalla Turun suomalaisen reaalilyseon joukkuetta vastaan. Peli, joka suoritettiin Kupittaa kentällä, päättyi Loimaan joukkueen voittoon 15 juoksulla 3 vastaan.

Helatorstaina klo 2 päivällä ottelevat Loimaan entisellä torilla Suojeluskunnan joukue ja Yhteiskoulun joukue. Vääsymatseina kilpailuja seuraamaan saapuvalla (toivottavasti runsaslukuisella) yleisöltä tunnetaan aikuisilta 3: — ja lapsilta 1: —.

Pesäpallo-ottelu.

Maakuntajuhlilla Naantalissa pelasivat Loimaan ja Uudenkaupungin suojeluskuntain joukkueet pesäpallo-ottelun, edellisen joukkueen pelaajat muistissa, jälkimmäisen siivoharmaita urheilupuuroissa. Loimaan joukkueesta puuttui tänä vuonna E. Raunio, mutta siitä huolimatta pelasi joukkue mainioisti. Tuulan vastustuksen tarjosivat kuitenkin uusia puolia. Ottelu oli vanhojien ja monesti esitettiin molemmien puolin mainiota uskomusta. Niinpä saavutettiin juoksujakin warfin vähän. Voittaja. Loimaan joukue, sai 3 ja Uudenkaupungin joukue 1. Yleisö seurasi ottelua suurella mielenkiinnolla.

Jännittävä

Pesäpallo-ottelu

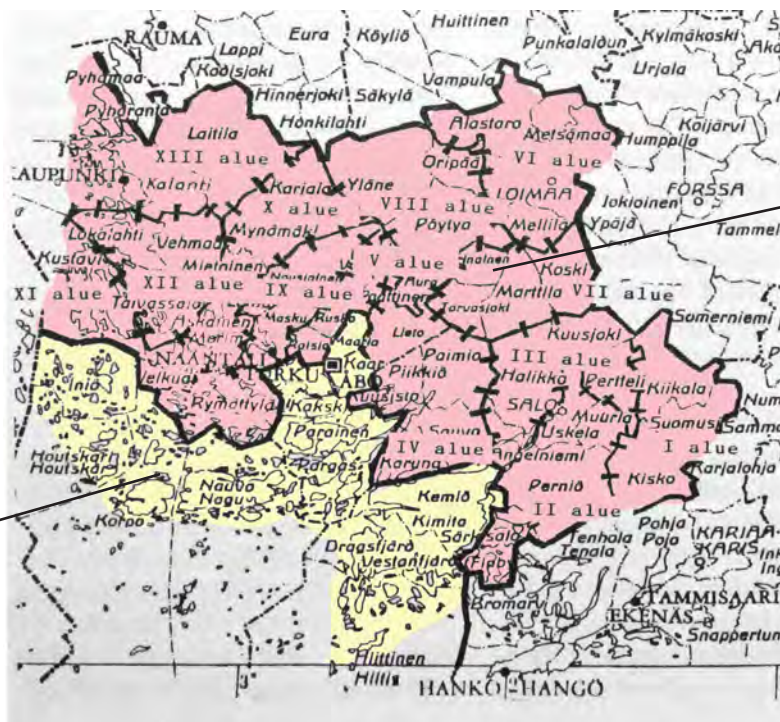
Porin rykmentti Loimaan Sk. tänään torstaina klo 7 i.p. vanhalla torilla.

Lääsyliput 3: — ja 1: —.

Porin Rykmentti hävisi loimaalaisille.

Viime torstaina pelattiin Loimaan kauppalan vanhalla torilla jännittävällä odotettu pesäpallo-ottelu Porin Rykmentin ja Loimaan Suojeluskunnan joukkueiden välillä. Ottelua seuraamaan oli kerääntynyt paljon yleisöä, ja vaikka peli oli melko tasaväkistä ja hyvien kiiwaista, sujui se kuitenkin ilman häiriöitä. Lopputuloksena oli, että loimaalaiset saivat 2 juoksua yhtä vastaan. Erotuomarina toimi kauppias Tanner.

Turun suojeluskuntapiiri jaettiin kahteen osaan 10.5.1926. Turku ja rannikon ja saariston ruotsinkieliset suojeluskunnat muodostivat Turunmaan sk-piirin (Åbolands skyddskårsdistrikt). Lopuista eli pohjoisosan piireistä muodostettiin Varsinais-Suomen suojeluskuntapiiri.

Turunmaan
sk-piiri

Varsinais-Suomen
sk-piiri

Suomen mestaruuskilpailut

Loimaalaiset osallistuivat vuonna 1926 ensimmäisen kerran pesäpallon Suomen mestaruuskilpailuihin, joihin osallistui 11 joukkuetta. Kilpailu järjestettiin cup-systeemillä. Loimaalaiset osallistuivat kilpailuun Loimaan Voiman nimellä. Voima oli perustettu 29.7.1924 ja ilmeisesti kaikki pesäpalloilijat kuuluivat suojeluskunnan lisäksi myös Voimaan, jossa harrastivat yleisurheilua. Otteluiden ensimmäinen kierros pelattiin sunnuntaina 29.8. Loimaa sai vieraakseen Toijalan Vauhdin. Seura oli edellisenä vuonna päässyt mestaruuskisojen välieriin ja 1922 loppuotteluun saakka. Sillä ei nytkään ollut vaikeuksia loimaalaisten kanssa. Numerot 4-21 osoittavat tasoeron.

Loimaan joukkueessa pelasivat: 1. Vilho Häyry, 2. Yrjö Tanhuanpää, 3. Uuno Järvinen, 4. Esko Perho, 5. Uuno Tuomi, 6. Antti Häyry, 7. Voitto Kunnas, 8. T.Lampen, 9. Kustaa Häyry.

Suomen mestaruuden voitti Helsingin Pallonlyöjät. Toijalan Vauhti joutui toisella kierroksella tulevaa mestaria HPL:ää vastaan Helsingissä ja hävisi 25-13.

Alla oleva kuva on otettu vuonna 1925. Siinä esiintyy Loimaan Voiman urheilijoita ja heistä monet olivat mukana pelaamassa Toijalan Vauhtia vastaan (merkitty pp). Vasemmalla istumassa kauppias Kosti Tanner. Hän toimi tuomarina pesäpallo-otteluissa ja lähettäjänä yleisurheilukilpailuissa. Urheilijat vasemmalta. Yrjö Tanhuanpää (pp), Uuno Tuomi (pp), Kalle Raunio, Väinö Koivisto (hyvä kiekonheittäjä), hänen takanaan Uuno Järvinen (pp), Voitto Kunnas (pp), Eino Raunio (1926 Joensuussa), tuntematon, Toivo Raunio (1926 Joensuussa), Antti Häyry (pp) ja Yrjö Koivisto (Reijon isä).

Loimaan Lehti 26.8.

Pesäpallo-ottelun

pelaavat sunnuntaina t.k. 29 p:nä klo 3,30 i.p. Loimaan ent. torilla Suomen mestaruutta varten

Toijalan „Vauhti“ ja „Loimaan Voima“

Liput: 3: — ja lapsiita 1: —

Terve tuloa!

LOIMAAN VOIMA.

Toijalan Sanomat 4.9.

TOIJALAN SANOMAT

Pesäpallo

Toijala—Loimaa 21—4.

Viime sunnuntaina alkoivat yleis-mestaruuskilpailut pesäpallossa. Toijalan Vauhtikin käväsi Loimaalla ja voitti alkukilpailunsa Loimaan Voimaa vastaan 21—4 vastaan. Meikäläisten peli parasta mahdollista, varsinkin Holsti ja Väliniemi loistivat hyvillä lankalyönneillään. Yritteliäitä olivat loimaalaisetkin, sillä heidän juoksunsa olivat varsin kireällä ja kuitenkin he kykenivät saamaan niitä kokonaista neljä kappaletta. Sympaattinen joukkue kovasti ja varsinkin isäntinä huomaavaisia ja vieraanvaraisia.

A.

Varsinais-Suomen sk-piirin mestaruuskilpailut

Ottelut uuden Varsinais-Suomen sk-piirin mestaruudesta alkoivat kuitenkin toisen piirin alueella eli Turun Kupittaalla. Salo-Uskelan, Uusikaupungin ja Loimaan joukkueet aloittivat karsinnat lauantaina 25. elokuuta. Arvan mukaan ensimmäisessä ottelussa Salo voitti Uudenkaupungin suurin numeroin 16-4. Paljon tiukempi oli toinen ottelu Loimaan ja Salon välillä. Seitsemän vuoroparin jälkeen ottelu oli tasan 5-5. Ylimääräisessä vuorossa Loimaa onnistui juoksujen teossa kahdesti, kun Salon juokсутili jäi nolllille. Loimaa oli selvinnyt loppu-otteluun. Sunnuntain ottelussa ratakaistiin toinen finalistiksi Sauvon ja Raision kesken. Sauvo osoittautui paremmaksi juoksuin 10-1.

Loppuottelu pelattiin Uudessakaupungissa 5.9. Varsinais-Suomen suojeluskuntien mestaruuskilpailujen yhteydessä. Loimaa oli aivan ylivoimainen ja murskasi Sauvon 20-0. Oikea loppuottelu oli pelattu jo edellisellä viikolla Turussa Salon ja Loimaan koitoksessa. Arpa vain heitti nämä joukkueet vastakkain jo välierissä. Loimaalaiset voittivat nyt piirin pesäpallomestaruuden kolmannen kerran peräkkäin ja saivat "sarvipokaalin" omakseen. Katso kuva seuraavalla sivulla. Pokaali oli pitkään nähtävissä Ravintola Ankkuripaikan lasivetriinissä. Nyt taitaa koko rakennus jo olla purettu. "Sarvipokaalin" ja muiden vitriinissä olleiden palkintojen nykyistä säilytyspaikkaa en tiedä.

Varsinais-Suomen Vartio no 15-16 31.8.

Uusi Aura 7.9.

Sk.-piirin pesäpallomestaruuskilpailut.

Loppuottelu suoritetaan Loimaan ja Sauvon sk:n joukkueiden kesken Uudessakaupungissa 5. 9. 26.

Varsinais-Suomen sk.-piirin pesäpallomestaruuskilpailujen välikilpailut Loimaan, Salo-Uskelan ja Uudenkaupungin suojeluskuntain välillä pelattiin 25. 8. 26 sekä seuraavana päivänä Sauvon ja Raision sk:n välillä Kupittaalla kentällä Turussa.

Arvan mukaan pelasivat ensin keskenään Salo-Uskelan ja Uudenkaupungin suojeluskunnat.

Ottelu alkoi uusikaupunkilaisten sisäpelillä, jolla he eivät saaneet juoksua. Salolaisten ensimmäinen sisävuoro luisti paremmin. He saivat sillä heti 4 juoksun etumatkan Viinamäen, Tuomolan ja Äären ansiosta. Toisella vuoroparilla saivat salolaiset jälleen 3 juoksua. Kolmas vuoropari tuo kummallekin yhden juoksun. Neljäs ja viides ovat uusikaupunkilaisille jälleen tuloksettomia salolaisten saadessa kolme juoksua. Kuudes sisävuoro oli uusikaupunkilaisille menestyksellinen. Aderman, Lähteenmäki ja Nyholm saivat hekin juoksun. Salolaiset saivat tällä vuorolla 2 juoksua ja lisäsivät viimeisellä juoksumääränsä lopullisesti 16:teen. Uusikaupunkilaisten viimeinen sisävuoro oli tulokseton, joten peli päättyi Salo-Uskelan suojeluskunnan ylivoimaiseen voittoon 16 juoksulla 4 vastaan.

Uusikaupunkilaisten peli ei nyt luistanut yhtä hyvin kuin maakuntajuhlissa kevyällä, jolloin he hävisivät loimaalaisille ainoastaan yhden juoksun. Pahimmat kompastuskivet olivat tällä kertaa voimakkaan tuulen avustamat harhaheitot. Niitä teki tällä kertaa varsinakin heidän tavallisesti niin varmaheittainen lukkarinsa.

Tuntia myöhemmin pelasivat Loimaan ja Salo-Uskelan suojeluskunnat keskenään toisen välikilpailuottelun.

Nämät piirin parhaat pesäpallojoukkueet ovat kumpikin huolella valmistautuneet kiistelemään pesäpallomestaruudesta tänä vuonna. Tämä ilmeni pelin kuluessa usein huolellisesti ja tarkoin sijoitetuista lyönneistä, tuimista maannuoliaisista tai vielä paremmista — "laakalyönneistä" voimakkaista heitoista pesille, huolellisista palautusheitoista, valppaasta lyöntien ja pesien varmistamisesta sekä tarjoutuvien juoksuilmaisuuksien nopeasta hyväkseen käyttämisestä.

Kummassakin joukkueessa voi havaita vaikutteita "ulkoapäin". Salolaiset ovat lainanneet paljon Helsingin pallonlyöjiltä, joiden kanssa he ovat pelanneet monta ottelua. Vähimmin ei se ilmaantunut heidän rauhallisessa ulkopelissään ja — leuoissaan, jotka koko pelin ajan jauhasivat purukumia.

Loimaalaiset taas käyttävät hyväkseen toijalalaisilta oppimiaan "niksejä".

Loimaalaisten lukkari käyttää hyvällä menestyksellä heittoja toiselle pesälle "kuolettamistarkoituksessa", kun taas Salon lukkari on erittäin nopea tuhoamaan 1. pesälle pyrkijän.

Ottelu alkoi loimaalaisten sisävuorolla. Kolme perättäistä "kuolemaa" ja vuorovaihto. Samoin käy salolaisille. Toinen vuoropari antaa loimaalaisille kaksi juoksua salolaisten 0 vastaan. Kolmannella vuoroparilla saavat loimaalaiset jälleen 2 juoksua, salolaiset 1. Neljännellä muuttuvat osat. Salolle tulee 2, Loimaalle 0. Viides vuoropari. Salo saa 2, Loimaa 1, joten juokсут ovat tasan. Kuudennella ja seitsemännellä sisävuorolla yrittävät kumpikin tarmokkaasti etumatkaa, mutta tuloksetta. Peliä jatketaan, jolloin loimaalaiset saavat 2 juoksua ja 2 miehen ollessa "kuolleena". Salolaiset eivät sisävuorollaan saa juoksua, joten tämä tasaväkinen ottelu päättyi Loimaan sk:n voittoon 7 juoksulla 5 vastaan.

Seuraavana päivänä uhkasi sade tuhota koko pelin. Onneksi taudoksi se kuitenkin aivan kuin tilauksesta pelin ajaksi.

Sauvolaiset aloittivat sisällä ja hankkivat yhden juoksun. Siihen vastasivat raisiolaiset yhtä monella juoksulla. Tuntui jo siltä, että edellisen päivän tiukka

kamppailu Loimaa—Salo uusiutuisi nyt näiden joukkueiden kesken. Toinen vuoropari kuitenkin jo osoitti sauvolaisen paremmuuden. Lujien lyöntiensä avulla saivat he tällä vuorolla 5 tavallista ja 1 kunniajuoksun. Kolmas, neljäs ja viides sisävuoro olivat heillä juokсутtomat, kuudes toi taas yhden ja kahdeksas 3 seitsämennen ollessa tuloksettomat. Raisiolaiset saivat tyytyä ensimmäisellä vuorolla samaansa yhteen juoksuun, joten tulos oli 10—1. Sauvon joukkueen hyväksi.

Tämä ottelu oli harhaheitoista miltei vapaa ja selittääkin se osaltaan sen, etteivät raisiolaiset "vahingosaakaan" sattuneet saamaan useampia juoksua. Sauvolaisen peli osoitti, että joukkueella on luja harjoituskausi takanaan. Joukkueessa on monta nopeakin miestä ja lyöntivarmuus on hyvä.

Kuitenkin on joukkueen pelaajille sanottava, kuten kaikille piirin pesäpalloilijoille: "Kavahtakaa kaari-lyönnejä, jos tahdotte pesäpallossa päästä pitkälle." Ne saattavat keskinkertaisten joukkueiden pelissä vielä mennä mukiin, mutta hyviä joukkueita vastaan pelatessa rankaisevat ne säännöllisesti niiden lyöjän ja — muut sisämiehet.

Kaari-lyönnit on kerrassaan kiellettävä.

Pantakoon harjoituksissa sakkoo (ä 1 mk.) jokaisesta vyötärön korkeutta ylittävästä lyönnistä, niin

SUOJELUSKUNNAT

Varsinais-Suomen sk.-piirin mestaruuskilpailut.

Pesäpallomestaruudesta ottelivat Loimaan ja Sauvon suojeluskunnat Loimaan sk:n saadessa ylivoimaisen voiton 20 juoksulla. Sauvon sk:n joukkue ei saanut ainoatakaan juoksua.

vähitellen opitaan lyömään oikein ja myös sijoittamaan lyönnit.

Näissä välikilpailuotteluissa ilmeni eräs vara-aluevirhe, jolla ei onneksi sattunut olemaan tällä kertaa tuhoisampaa vaikutusta — koska virhettä ei ymmärretty hyväksi käyttä. Aina salolaisia myöten olivat pelaajat välinpitämättömiä 1 pesän vara-alueella pysymiseen nähden. Lukuisia kertoja poikkesivat 1 pesälle juoksijat vara-alueelta juoksukenkille ja siitä rauhallisesti astelivat 1 pesälle. Tällaisessa tapauksessa tarvitsee 1 pesän vahdin vain hankkiutua pallon kanssa 1 pesälle, niin juoksijan paluutie katkaistuu. Ainoa, joka näissä otteluissa vaani tätä virhettä, oli loimaalaisten 1 pesän vahti. Hänelle ei kuitenkaan tarjoutunut niin hyvää tilaisuutta, että olisi päässyt tuloksiin. Muiden piirin joukkueita vastaan pelatessa aiheuttaisi tällainen virhe oikean "joukkosurman". Pantakoon siis mieleen, että vara-alueelta kentälle poikennut juoksija on samalla tavalla asemassa kuin kalastelija tai päätepesälle juokseva s. t. s. jos pallo sillä aikaa saapuu k. o. vara-alueen pesälle, niin paluutie on poikki.

Tämän vuoden pesäpallomestaruuskilpailujen loppuottelussa, joka pelataan Uudessakaupungissa piirin urheilumestaruuskilpailujen yhteydessä 5. 9., tulevat näiden väliottelujen perusteella pelaamaan siis Loimaan ja Sauvon suojeluskunnat.

U-ja.

Vuoden 1926 Varsinais-Suomen suojeluskuntapiirin mestari, Loimaan Suojeluskunta. Edessä omaksi kolmella voitolla saatu "sarvipokaali". Vasemmalta: Hannes Perho, Yrjö Tanhuanpää, Vilho Häyry, Uuno Tuomi, Kustaa Häyry, Voitto Kunnas, Antti Häyry, Uuno Järvinen ja Aatto Knuttila.

Sk-piirien mestaruuskilpailut.

Yksi kuudesta sk-piirien mestaruuskilpailujen alkueristä pelattiin Salon eläintorilla maanantaina 13.9. Siihen osallistuivat Varsinais-Suomen, Turunmaan, Satakunnan ja Helsingin piirit. Valitettavasti kokoonpanot eivät ole tiedossa. Joka tapauksessa Helsingin piiri oli selvä voittaja ja selviytyi Lahdessa pelattavaan lopputurnaukseen. Ottelut aloitettiin aikaisin aamulla eli kello puoli yhdeksän, jolloin Helsinki voitti Turunmaan selvästi 13-0. Toisessa ottelussa Satakunta löi Varsinais-Suomen 6-3 ja pääsi karsimaan Helsingin kanssa jatkoon pääsystä. Helsinki ei armoa antanut, vaan hakkasi Satakunnan maan rakoon luvuin 28-1. Lahden lopputurnauksen finaalissa Helsinki voitti edellisvuoden mestarin Pohjois-Hämeen 16-8.

Turunmaan ja Varsinais-Suomen sk-piirin merkki.
Aiemmin Turun sk-piirin.

Salon Seudun Kunnallislehti 14.9.

Jännittävät pesäpallo- ottelut Salosja.

Viime sunnuntaina suoritettiin Salon Eläintorilla suojeluskunta järjestön alisuottelut pesäpallomestaruudesta. Vastakkain olivat Helsingin, Turunmaan, Varsinais-Suomen ja Porin piirit. Helsingin piiri näyttäytyi ottelussa aivan ylivoimaisiksi. Otteluita jatkui pitkän päivää, ja värikkäät puurut loivat hauskan, koristeellisen leiman Eläintorille houkutellen joukot yleisöä otteluita seuraamaan. Klo 1/29 ottelivat osittain sateessa Helsingin ja Turunmaan piirit, jolloin edellinen voitti aivan ylivoimaisesti Turunmaan piirin jaamatta ainoatakaan juoksuja. Klo 11 a.p. kilpailivat Varsinais-Suomen ja Porin piirit jälkimmäisen voittaessa 6 juoksulla 3 vastaan. Klo 4 i.p. olivat sitte loppuottelut voittajien Helsingin ja Porin piirien välillä, jolloin edellinen voitti ylivoimaisesti 28 juoksulla 1 vastaan. Hauska oli seurata helsinkiläisten etevää yhteispeliä. Toivottomasti Salon seudun pojat ottivat oppia peleistä.

Turun Sanomain kiertopalkinto:

Turun Sanomat lahjoitti "Turun Pallonlyöjille Lounais-Suomen pesäpallojoukkueiden välillä vuosittain kilpailtavaksi kiertopalkinnon, jonka tarkoituksena on herättää huomiota ja harrastusta tähän mielenkiintoiseen ja erototen maaseudulla mainiosti menestyvään urheilumuotoon. Kiertopalkinto on hopeaa. Maljan korkeus on 20 sm ja koko kiertopalkinnon korkeus jalustoineen 25 sm. Maljan kylkeen on kaiverrettu: Turun Sanomain Pesäpallo-kiertopalkinto lahjoitettu Turun Pallonlyöjät-seuralle seurojen väliseksi kiertopalkinnoksi 10.10.1926."

Ensimmäinen turnaus tästä palkinnosta järjestettiin Turussa aika myöhäiseen ajankohtaan 16-24.10. Kilpailuun osallistuivat pokaaliseuran Turun Pallonlyöjien lisäksi Loimaan sk, Porin Rykmentti, Kenttätöykistöröykmentti 1, Sauvon sk, Salon yhteiskoulun urheiluseura Kiri, Turun suomalainen yhteiskoulu, Turun ruotsalainen yhteiskoulu ja Turun suomalainen lyseo. Naanatalin sk:kin oli ilmottautunut, mutta jäi pois.

Ottelut aloitettiin 14.10. lauantaina. Loimaan piti kohdata Naanatalin sk Turun kasarmin kentällä, mutta sai luovutusvoiton ja pääsi suoraan välieriin. Muut välieräjoukkueet olivat Salon Yhteiskoulu, Turun Pallonlyöjät, Kenttätöykistöröykmentti 1 ja lepovuoroon päässyt Turun suom. lyseo. Loimaa kohtasi sunnuntaina kenttätöykistöläiset ja voitti ilman vaikeuksia 17-2. Viikkoa myöhemmin 24.10. sunnuntaina finaaliassa vastaan asettui Salon yhteiskoulu. Salon joukkueen lukkarina pelasi 17-v Olavi Engblom (myöh. Eroma), joka 30-luvun puolivälissä pelasi Salon suursarjajoukkueen lukkarina. Loimaa takoi juoksua taas roppakauppalla, toisessa vuorossa 8 ja kolmannessa 7 ja voitti selkein numeroin 17-5 kiertopalkinnon vuodeksi omakseen. Selostuksissa mainitaan harvoin pelaajien nimiä. Loimaalaisista sai kunnian päästä lehtien palstoille lopputelun yhteydessä lukkari Hannes Perho ja koppari Voitto Kunnas.

Turun Sanomat 25.10.

Roppuottelussa Loimaan Suojeluskunta voitti Salon Yhteiskoulun 17-5.

Klo 1 päivällä suoritettiin loppuottelu, johon olivat päässeet Loimaan Suojeluskunnan ja Salon Yhteiskoulun joukkueet. Salolaiset voittivat jälleen teikkauksen ja valitsivat ulkopelin. Peli näytti muodostuvan jännittäväksi ja tasaväkiseksi, sillä Salon nuoret pelaajat voittivat ensimmäisellä vuoroparilla vastustajien ja juoksijat jo ennen kolmatta peliä saaden itse yhden juoksijan kotiin. Mutta sitten lähtyi salolaisten ulkopeli kotoaan, harjoitteita tuli ehtimiseen ja pallon koppaaminen oli heille aivan mahdollista. Tästä oli seurauksena, että loimaalaiset saivat toisella vuoropa-

rilla kahdeksan ja kolmannella seitsemän juoksua salolaisten nollaa vastaan. Sitten salolaiset saivat jälleen pelioitteen, voittivat neljännen vuoroparin kahdella juoksulla nollaa vastaan, saivat viidennen mennen tasoihin eiwätäkään kuudennella kaaan päästäneet kuin yhden loimaalaisen kotiin. Loimaalaiset tuskin yrittivät enää tähdellä, ja viimeinen vuoropari päättyikin jälleen salolaisten hyväksi kahdella juoksulla yhtä vastaan. Juokut eri pelivuoroilla: Loimaa: $0+8+7+0+0+1+1=17$. Salo: $1+0+0+2+0+0+2=5$.

Loimaalaisten voima oli heidän joukkueensa tasaisuudessa. Sen kaikki pelaajat olivat nopeita juoksijoita, warmoja inhonneisään ja loppaamisessaan. Joukkueen paras mies oli lukkarina pelawa Perho, häntä sangen lähellä oli koppari W. Kunnas ja sitten koto muu joukkue tasaväkisenä. Salolaisten joukossa oli lukkarina

"Turun Sanomain Pesäpallokiertopalkinto".

Turun Sanomat 19.10.

Toinen välipeli pelattiin Loimaan Suojeluskunnan ja KIR 1:n välillä.

Loimaalaiset olivat ottelussa niivomaisia ja voittivat 17 juoksulla 2 vastaan. Loimaalaisten peliä juokut aina jäivät valmistumatta. Pösimätkin kaarilönnit otti Loimaan joukkueen koppari Kunnas aina kiinni.

Juoksuluetelo: Loimaan Suojeluskunta $3+0+3+1+9+0+1=17$, KIR 1: $0+0+1+0+0+0+1=2$.

pelaawa Engblom myös paras, hänen rauhallista ja warmaa peliään seurasi mieltymyksellä. Koppari oli myös hyvä, mutta joukkue muuten oli epätasainen. Siinä olemat pikkupoiat olivat kyllä ulkopelissä näppäröitä ja löiwätkin koto warmasti, mutta olivat hitaita juoksijoita, joten he useasti paloiwat sellaisissa tilanteissa, joissa miehenmittainen olisi pelastunut nopeudella.

Tuomarina kummaskin eilisesä ottelussa toimi urheiluneuvoja hra N. Lumio.

Joukkueiden huudettua toisilleen kiihuutonja, oienä toimittaja N. Nurminen Turun Sanomain puolesta woittaneelle joukkueelle Turun Sanomain pesäpallokiertopalkinnon, joka siis jäi wuodeksi Loimaan Suojeluskunnan haltuun. Samalla piti toimittaja Nurminen inhnen miheen ja kottti lopuksi kolminkertaisen eläköön-huudon Loimaan Suojeluskunnan pesäpallojoukkueelle.

1926				kenttä	tuomari	juoksulistat
miehet Ystävyysotteluita						
su	9.5.	Turun Suom Realilyseo - Loimaan sk	3 - 1	Turku Kupittaa		
to	13.5.	Loimaan sk - Loimaan Yhteiskoulu	? - ?	Loimaa		
su	1.7.	Loimaan sk - Uudenkaupungin sk	3 - 1	Naantalin maakuntajuhlat		
su	29.7.	Loimaan sk - Porin Rykmentti	2 - 1	Loimaa		
SM-kilpailu cup-menetelmällä (1.kierros)						
su	29.8.	Loimaan Voima - Toijalan Vauhti	4 - 21	Loimaa	Kosti Tanner	L: 020 001 1 T: 256 080 0
Varsinais-Suomen sk-piirin mestaruus						
la	25.8.	Salo-Uskelan sk - Uudenkaupungin sk	16 - 4	Turku Kupittaa		
la	25.8.	Loimaan sk - Salo-Uskelan sk	7 - 5	Turku Kupittaa		L: 022 010 02 S: 001 220 00
su	26.8.	Sauvon sk - Raision sk	10 - 1	Turku Kupittaa		
Loppuottelu						
su	5.9.	Loimaan sk - Sauvon sk	20 - 0	Uusikaupunki		
Sk-piirien väliset mestaruusottelut (1. kierros)						
ma	13.9.	Helsingin sk-piiri - Turunmaan sk-piiri	13 - 0	Salo, eläintori		
ma	13.9.	Varsinais-Suomen sk-p - Satakunnan sk-piiri	3 - 6	Salo, eläintori		
ma	13.9.	Helsingin sk-piiri - Satakunnan sk-piiri	28 - 1	Salo, eläintori		
Turun Sanomien kiertopalkinto						
la	16.10.	Naantalin sk - Loimaan sk	luov -	Turun kasarmi		
la	16.10.	Turun Pallonlyöjät - Porin Rykmenntti	7 - 5	Turku		
su	17.10.	Salon Yhteiskoulu - Sauvon sk	10 - 7	Turku Kupittaa		
su	17.10.	Kenttätykistö Rykm 1 - Turun ruotsal Yhteisk	33 - 6	Turun kasarmi		
su	17.10.	Turun suomal Lyseo - Turun suomal Yhteisk	5 - 4	Turku Kupittaa		
su	17.10.	Salon Yhteiskoulu - Turun Pallonlyöjät	6 - 1	Turku		
su	17.10.	Loimaan sk - Kenttätykistö Rykm 1	17 - 2	Turku		L: 303 190 1 K: 001 000 1
su	24.10.	Turun suomal Lyseo - Salon Yhteiskoulu	8 - 13	Turku Kupittaa		
su	24.10.	Loimaan sk - Salon Yhteiskoulu	17 - 5	Turku Kupittaa	Y.Lumio	L: 087 001 1 S: 100 200 2

Kokoonpanot

29.8. SM-kilp ToijVauhti 5.9. sk-piirin mestaruus 24.10. TS-kiertop

1 Vilho Häyry	Hannes Perho	Hannes Perho (L)
2 Yrjö Tanhuanpää	Yrjö Tanhuanpää	Voitto Kunnas (k)
3 Uuno Järvinen	Volho Häyry	
4 Esko Perho	Uuno Tuomi	
5 Uuno Tuomi	Kustaa Häyry	
6 Antti Häyry	Voitto Kunnas	
7 Voitto Kunnas	Antti Häyry	
8 T. Lampen	Uuno Järvinen	
9 Kustaa Häyry	Aatto Knuttila	